

BESKYTTELSES- OG RISIKOFAKTORER

	RISIKOFAKTORER		BESKYTTELSESAKTORER
Individuelle	<ul style="list-style-type: none"> • Liten grad av selvkontroll • Lavt selvbilde, psykiske plager • Lite språk, lav grad av språkforståelse • Høy grad av aggresjon • Utagerende, sensasjonssøkende • Stille og innadvendt • Individuell sårbarhet 	<ul style="list-style-type: none"> • Utsatt for seksuelle og fysiske overgrep • Være vitne til eller utsatt for vold • Positive holdninger til rusmidler • Manglende kunnskap om rus og risiko • Tidlig debut • Fremtidspessimisme 	<ul style="list-style-type: none"> • Medfødt robusthet • Sosial kompetanse • Godt selvbilde • Godt språk • Opplevelse av mening og sammenheng • Kreativitet • Hobby/fritidsaktiviteter • Fremtidsoptimisme
Familie	<ul style="list-style-type: none"> • Manglende tilsyn • Manglende interesse for barnet/ungdommen • Tilknytningsproblem • Dårlig samspill og konflikter i familien, mellom voksne og mellom voksne og barn • Tillatende oppdragerstil, rusmiddelmisbruk • Seksuelle og fysiske overgrep, stor fattigdom • For barn er lav omsorgskompetanse hos foreldre, rusmisbruk og/eller psykiske lidelser en risikofaktor 		<ul style="list-style-type: none"> • God kommunikasjon • Autoritativ oppdragelse (kontroll og varme) • Struktur og regler • Høyere sosioøkonomisk status • God og stabil omsorgssituasjon
Venner	<ul style="list-style-type: none"> • Utestenging • Lav sosial status i gruppa og blant venner • Rusmisbruk og kriminalitet blant venner • Venners antisosiale normer 		<ul style="list-style-type: none"> • Inkludert • Tydelige normer • Struktur og regler • Høyere sosioøkonomisk status • God og stabil omsorgssituasjon

Skole	<ul style="list-style-type: none"> • Lav grad av trivsel • Blir utestengt, dårlig likt • Ingen venner, dårlige venner • Ikke sett eller anerkjent • Dårlig relasjon til voksne og/eller barn • Ikke rom for å medvirke 	<ul style="list-style-type: none"> • Dårlig miljø/stemning • Mobbing • Lese- og skrivevansker • Skulk, mye fravær • Manglende interesse for skolen 	<ul style="list-style-type: none"> • Høy grad av trivsel • Venner, inkludert i gruppa • Bli sett, anerkjent • Får medvirke • Voksne som tar ansvar for relasjonen • Får utvikle sin kompetanse 	<ul style="list-style-type: none"> • Positive aktiviteter og opplevelser • God tilhørighet
Nærmiljø/fritid	<ul style="list-style-type: none"> • Få ressurser til forebyggende arbeid • Dårlig bomiljø • Fattigdom • Kriminalitet • Normer som aksepterer konsum • Tilgang på rusmidler 		<ul style="list-style-type: none"> • Minst en betydningsfull voksen • Prososiale venner • Felles verdier • Samfunnsstruktur som støtter mestringsstrategier 	